



Ўзбекистон

adabiyoti va san'ati

ЎЗБЕКИСТОН АДАБИЁТИ ВА САНЬЯТИ

Haftalik gazeta 1956-yil 4-yanvardan chiqa boshlagan e-mail: info@uzas.uz 2016-yil 8-yanvar №2 (4349)

14 ЯНВАР – ВАТАН ҲИМОЯЧИЛАРИ КУНИ

МИЛЛИЙ АРМИЯМИЗ ҲАҚИДА

Мустақиллик – бу аввало ҳукукдир. Ўяни, ҳар қайси ҳалиқ ва жамиятнинг ўз кучи ва қудратига суюниб, ота-боболарининг асрлар орзу-умидларининг рўёбга чиқариш, ўзи истаган тарзда ҳаёт куриш, ҳеч кимга қарам ва тобе бўймал яшаш ҳукукдир.

Бу ҳукукни ҳимоз қилиш учун Ватанимизни кўз қорачигай асраш, эл-юртимизни ҳар қандай ҳаф-хатардан саклаш, бизга ёвуз ният билан кўз олайтириб қарайдиган ганим ва душманларимизга қакшаткин зарба беришга қодир бўлган қудратли Куролли Кучларга эга бўлиши мисбати.

Ўз истиқтоли ва озодлигининг қадринг қадринг, бунга куч-курби етмайдиган миллат ҳеч қаҷон эркин яшай олмайди, кимгadir итогат қилишга, бўйин эшишга мажбур бўлади.

Шу борада мана шундай фикрларинг тарихий бир исботи тариқасида донишмандлар айтган, "Агар кимки ўз армиясини бокмаса, эртага ўзгалар армиясини бокшишга мажбур бўлади" деган хикматни ҳеч қаҷон унутмаслик зарур, деб ўйлайман. Бу сўзларда нафақат чукур маъно, балки ўта аччик ҳақиқат ҳам бор.

"Миллий армиямиз – мустақилларимизнинг, тинч ва осойишта ҳаётимизнинг мустаҳкам кафолатидир" асаридан.

Ислом КАРИМОВ

Армия сафларидаги ўғлонларимиз нафақат жисмонан бакувват, энг замонавий ҳарбий техника ва технологияларнинг сир-аскорорини пухта эгаллаган бўлиши, айни вақтда юксак ақлзаковати, интеллектуал салоҳияти, мустаҳкам иродаси, ўз ҳалкига садоқати каби олижаноб хусусият ва фазилатлари билан ҳам ажralиб туриши лозим.

Ҳарбий хизмат жараённада ҳар бир ёш аскар билан алоҳида иш олиб боришимиз, уларни, аввало, Жалолиддин Мангуберди ва Амир Темур каби жасур аждодларимизнинг муносиб ворислари, она Ватанимизнинг ҳақиқий ҳимоячилари этиб тарбиялашимиз даркор.

Менинг эзгу орзум шуки, армиямиз ҳалқимиз, миллатимизнинг минг йиллар давомидан шаклланган асл киёфаси, азалий қадриятлари ва хислатларини ўзида мухассам этсин, унинг сафларида хизмат қилинган фарзандларимиз ўзи туғилиб ўстган, воғга етган, ота-боболарининг хоки ётган мукаддас заминимизга бир умр садоқати бўлсин.

Мабодо тақдир тақозо қилиб, кураш майдонига тушганида ҳар қандай ёвуз куч ва босқинларга бас кела оладиган замонавий, қудратли армиямизни кўриш баҳти барча юртдошларимиз қаторида менга ҳам насиб этсин.



Ҳарбий хизматчиларнинг оиласи ҳар доим эътиборда. Янги уйга кўчиб ўтган оддий аскар Қаҳрамон Авозовлар хонадонида ҳам шундай хурсандчиликнинг гувоҳи бўлдик.

О.ГУЛОМОВ (Ўз) олган сурат.

Навоийнинг сўз гавҳари

Иёлу Ватан узра то жони бор,
Киши ҳарб этар токи имкони бор.

"Садди Искандарий" дан.

“СИЗ МАРДОНА БЎЛИНГ!..”

Ўзбекистон ўз мустақилларини кўлга кирилтган, мамлакатимиз ҳарбий салоҳиятида мисли қўрилмаган ўзгаришлар амалга оширилди. Давлатимиз раҳбарининг саъи-ҳаракатлари билан юртимиз ҳарбий салоҳияти юксалди, ҳарбийларимиз ҳаёти учун барча зарур шарт-шароитлар яраттилди.

Биз киммиз?

рат кўрсатганига "Бобурнома" да гувоҳ бўламиш. Унда киши мавсумидаги бир жанг шундай тасвирланид: "Аскарнинг жибаси йўқ эди. Бир-икки ўт-туб-туб тушти. Ахмад Юсуфбек изтироблар қилиб, ҳар замоне айтадурким, яланоч мундок кириб борасиз, иккиси-уч ўқни

тўхталиши лозим топдик. Бобурнинг шахсий жасорати, муҳораба майдонида кўрсатган тиҳоати, кўркмаслиги, рақиби билан юзма-юз олишиши, ҳадиси-сирасдан ногаҳоний ҳамла билан аскарлари ва бекларига иб-

тиқи ҳарбий махорати, оддий жангчинг мардлиги ва салтанатни ҳимоялашдаги жасоратлари ҳақида ҳам ҳикоя килинганки, айни шу жиҳатлар бугунги Ватан ҳимоячилари учун ибрат намунаси була олади. Шу боис "Бобурнома" даги шундай лавҳаларга кенгрок

тўхтамишини лозим топдик. Бобурнинг шахсий жасорати, муҳораба майдонида кўрсатган тиҳоати, кўркмаслиги, рақиби билан юзма-юз олишиши, ҳадиси-сирасдан ногаҳоний ҳамла билан аскарлари ва бекларига ибтиқоди. Бобур ҳар қандай муҳорабага олдиндан пухта тайёрларик кўптар, жанг майдониниң барча нозикликларни таҳлил этиб, обдон вазият билан танишгач бир қарорга келар эди. Кўйидаги унинг жанг олди муҳоҳазлари фикримизни тасдиқлайди: "Урушта ҳозир қишишимиз минг ҷоғлиқ бўлғай эди. Агарчи қишишимиз оз эди, воле хейли яхши тузук ва мазбут ясол ва

табъия ва тартиб қилиб эдим. Мен дедимким, сиз мардона бўлинг, менинг бошимдин мундоклар хейли ўтибтур".

Бобурдаги мардоналик, ҳал қилувчи муҳорабаларда ўлимга тикига бориши бекларига, лашактига руҳий маддад, улугу ва эллик улуғи таъни этиб эдим. Ҳар ўн ва ҳар эллик ўнг кўлда ва сўл кўлда турар ерларини билиб, уруш чорги қилур ишларини маълум қилиб, ҳозир ва нозир эдилар. Буронгор ва жавононгор ва ўнг кўл ва сўл кўл, ўнг ён ва сўл ён ўнг ва сўл чопа отланғоч бекулфат ясамоқ ва беминнат тавоғи чериг элир ерлик ери била мутаважижиқ бўлдилар".

Давоми тўртичини саҳифада.

БУЮК ВОРИСЛИК

Ватан, она юртимиз ҳимоячиси деганда дастлаб кўз олдимишга ватанимизнинг даҳо ҳалоскори соҳибқирон Амир Темур бобомиз келади. Албатта, Темур бобомизга қадар ҳам Ватан озодлиги ўйлида жонини аямаган буюк аждодларимиз ўтган. Тўмарису Широқ, Алп Эр Тунга, Спитамену Жалолиддин Мангуберди... Озодлик яловини Соҳибқирон бобомиз янада юксак кўтариб, жасоратдаги тенгсиз баҳодир номини олди.

Буюк келажагимизни, ишончимизни мустаҳкамлаш де-макдир!"

Бинобарин, она Ватанинша кўз қорачигай асраш, унинг ҳимоячиси, посбони бўлиш ҳам шон-шараф ишидир. Шу маънода Куролли кучларимиз ташкил топган кун муносабати билан она Ватан ҳимоячиларини қутлар эканмиз, уларнинг сиймосида, энг аввало, Темурбек бобомиз ворисларини кўрамиз. Ҳар гал улар билан учрашиб сұхбатлашганимизда Ватан ҳимоячиларини бўлиш нақдар катта масъулият ва шон-шараф эканини яна-да теранроқ англаймиз. Термиз шаҳридаги ҳарбий кисмida нав-кирон аскарлар билан учрашиб

кандлик Нурали Эргашев, "Ўзбегим" шеърини ёд айтган тошкентлик оддий аскар Улбек Мирхўжаев, "Мен нечун севаман Ўзбекистонни?" шеърини гоятда таъсирили қилиб ўқиган тошкентлик оддий аскар Отабек Маматкулов каби азмат йигитлар юртимиз меҳр-муҳаббати, ота-оналари, дўстлари соғинчи, Ватан ҳалоскори бўлган буюк аждодлар шавкатидан кўкси төғдек беланд эканиндан ифтихор қилдик.

Шу ўринда Темурбек бобомиз тенгсиз муҳорабаларда кўрсатган бетимсол жасоратлардан бирига ўтибкор қаратайлик. Мовароонхарни бўлакларига бўлиб, ўз ҳоҳишича идора ўтигандан босқинчи тўдлардан ҳалос қилиш максадидага тинимсиз жангут жадал олиб борар экан, бобомиз Қарши кальаси ва унинг атрофида жойлашиб олган ўн минглаб душман қўшинини маҳб этмоқ ва катта куч тўпламоқ учун пухта тадбир тузиб, атиги 43 кишилик содиг йигитлар билан тунда мустаҳкам қальгага ҳужум килади ва тенгсиз жасорат кўрсатиб, душман кулини кўкка

совуради. Юртбошимиз "Соҳибқирон ҳаэрлатларининг ҳалқимизни мўғул зулмидан ҳалос этиш, пароқандада эл ва элатларни бирлашириш, диёнат ва адолатни қарор топтириш, илм-фан, маърифат ва маданиятини юқсалириш ўйлидаги буюк орзу-ният ва интилишларига мана шу Карши заминни мустаҳкам қанот берган", деб таъкидлар экан, иккиси аср майдонида босқинчилар асоратида азоб тортиб ўтиган Евросиёдаги қанчадан-қанча мамлакатлар, хонликлар, князликларни чингизий Олтин Ўрда асоратидан батамон озод қилган ва шу элларнинг ҳам ҳакиқатларидан ҳам хабардор бўлиб бормоклари зарур. "Тўрт улус тарихи" китобида тилга олинган яна бир буюк жасорат ҳам гоятда ибратли. Мирзо Улугбек бобомиз Жалолиддин Мангубердининг Синд дарёси бўйидаги Чингизхон лашкарлари билан бўлган жангда тўхтамашининг ўнгламишдиган дараҳада тор-мор этилишига шарт-шароит яратган.

Ватанимиз тарихини, ҳарбий маҳоратни пухта эгаллагириш тарихнинг бурилиш нуқтасида амалга оширган ҳал қилувчи муҳорабаларидан яна бир 1391 йили Волғанинг чап соҳибқирон бўлган Соҳибқирон бобомизнинг бугун тарихи мулкига айланған шу каби буюк жасоратларини назарда туттаглар. Амир Темур бобомизнинг жаҳон таъдирини ҳал этган ва тарихнинг бурилиш нуқтасида амалга оширган ҳал қилувчи муҳорабаларидан яна бирга "Отага шундай ўғил зарур", у иккиси гирдоб — олов ва сув гирдидобидан озодлик майдонига чиқа олди.. Бу сultonдан кўп ишлар ва ҳисобсиз қиссалар

вужудга келди, унинг ишларидан ҳар қандай оқил ўғил гоғил қомаслиги керак!"

Мирзо Улугбек бобомиз "оқил ўғил" деганда бугунги авлодларни ҳам назарда тутган, албатта. Мустақиллик йилларида Ватан озодлиги ўйлида жон олиб-жон берган, бетимсол жасоратлар кўрсатган аждодларимизнинг улуғ номлари тикланиб, уларга ҳайкаллар кўйилди ва муҳташам ёдгорликлар ўтилди. Ватанимизнинг ҳимоячилари ҳарбий маҳорат ва ҳарбий техникини пухта эгаллаб борар эканлар, шавкатли бобомизларидан ҳам ҳадор бўлган тарихнинг ҳам ҳакиқатлари, дунёнинг бугунги эврилишларидан ҳам хабардор бўлиб бормоклари зарур. "Тўрт улус тарихи" китобида тилга олинган яна бир буюк жасорат ҳам гоятда ибратли. Мирзо Улугбек бобомиз Жалолиддин Мангубердининг Синд дарёси бўйидаги Чингизхон лашкарлари билан бўлган жангда тўхтамашининг ўнгламишдиган дараҳада тор-мор этилишига шарт-шароит яратган.

Зотан, она юртнинг чинакам посбонларини улуғ ибратлар, буюк ворислик туйғулари улгайтиради.

Мурод АБДУЛЛАЕВ,
Ўзбекистон Республикасида
хизмат кўрсатган журналист

ҚЎРҒОНМИЗ, ҚАЛҚОНМИЗ ОНА ВАТАНГА!

Агар хонадонда ўғил бола вояга етайдан бўлса бобою момоларимиз: «Ўғлон улгайиб мард ва ботир, Ватан корига камарбаста, элу юртни фанимлардан ҳимоя қила оладиган пособон бўлсин», дей дуо қилишиди. Ана шундай эзгу ниятлар йўлдоши бўлган ҳар бир йигитнинг қалбида болалигиданоқ ватанпарварлик туйуси шаклланади.

Фарзандларимиз буюк боболаримиз Амир Темур, Жалолиддин Мангуберди сингари билимли, мард ва жасур бўлишиг интилади. Бугун миллий армиямиз сафида хизмат қилишни ҳар бир ўғлон ўзининг олий бурччи эканлигини чин дилдан ҳис килган ҳолда ҳар томонлама тайёргарлик кўрмокда.

Мудофаа вазирлиги ҳарбий қисм ва муассасаларида ўкув машгулотлари доимо кўтарилини руҳда ўтказилиди. Уларни кузатар эканси, юрт ҳимоячиларининг жанговар шайлини сақлаш максадида бор билим ва маҳоратларини ишга солаётганинг гувоҳи бўласиз. Айниска, муддатли ҳарбий хизматчилар учун бу давр ўта масъулияти хисобланади...

Подполковник Содик Асадов командирлигидан килаётган ҳарбий қисмда бўлганимизда ўкув юлини режасига мувофиқ назарий ва амалий машгулотларнинг юксак савида ўтказилётганинг гувоҳи бўлуди. Батальон, взвод ва гурух командирлари кўл остидаги ҳарбий хизматчилар ҳар томонлама тобланганини уларнинг тайёргарлигидан билиб олиш кийин эмас. Чунки ҳарбийлар машгулотларни ахборот технологиялари, кўргазмали куроллар ва моддий-ўкув база асосида олиб бориши мумкин.

Ҳарбий хизматчилар учун яратилган шарт-шароитлар рисоладагидек. Ёткохона, ўкув хоналари, машқ майдонидаги сарсанжом-саршиштилик, тартиб-интизомни кўриб жуда кувонидик.

— Истиклилимизнинг илк йилларидан куролли Кучларимиз тизимида катта ислоҳотлар олиб борилди. Армия ва ҳарбий хизматга ёндошув ва муносабат тубдан ўзгари, — дейдий қисм командирининг шахсий таркиб билан ишлар бўйича ўринбосари, подполковник Йўлдош Коликов. — Ана шундай шарт-шароитларга эга бўлган миллий армия хизматига отланиш ҳар бир йигит учун бугунги кунда шарафга айланган. Айни пайтада ён атрофимизда юз берайдан таҳлили тўқнашувлар, терроризм, диний экстремизмнинг фаролашаётганини биримизни хушёрлика ва огохликка унчайди. Мамлакатимиз хавфсизлигни таъминлаш, ҳар қандай хавфу хатарнинг олдини олиш максадидан Куролли Кучлар сафида маълака ва тажрибага эга бўлган жасор аскарларимиз хизмат килмоқда. Чунки ҳар жижатдан тъяннишади.

Ҳарбий хизматчилар учун яратилган шарт-шароитлар рисоладагидек. Ёткохона, ўкув хоналари, машқ майдонидаги сарсанжом-саршиштилик, тартиб-интизомни кўриб жуда кувонидик.

— Амалий машгулотлар ҳар доим ўзини окладан келган, — дейдий взвод командирини, катта лейтенант Воҳид Саидов. — Сабаби, назарий жижатдан етарили билимга эга ҳарбий хизматни амалий машгулот давомида сабоқларни янада пухта ўлаётганини ўтказиш, таърихини оширади. Шунингдек, машқдан-машқга унинг малакаси ортиб тоблашади, касбий маҳорати шаклланади. Ўндиаги

нинг кўнгли ўшарди. Энг мухими, ўшиб келаётган ёш авлоднинг онгу шууриди: «Элу ҳалқ ободлиги йўлда қилинган меҳнат албатта қадр топади», деган

хизматни янада мустаҳкамланади.

Бугун энг азиз неъматимиз — юртимиз тинчлиги туфайли уримиз китобида яна бир ёрқин саҳифа очаётган янги йилда таҳликасиз, эмин-эркинлиги, улуг ниятлар, залворли макалами, улканлашиб кўринади.

Тарихи саҳифаларига эъзозли йил бўлиб мурхланган «Кексаларни эъзозлаш юли» да ҳам авлоддан авлодга ўтиб келаётган, оиласларимиз, фарзандларимиз учун маънавий тарбияни вазифасини ўтайдан илдизлари мозийга туташ қадим қадрятларимизнинг умрига умр қўшилди. Эъзозу ётироҳимиздан, меҳримиздан хонадонларимизга файз бўлиб, давраларимиз тўрида қўр тўкиб ўтирган ўши улувларимиз

Мамлакатимиз раҳбари учинчи минг йилликнинг келдовори кўйлаётган олтини ўтадан бирни — 2016 йилга «Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

«Софлом она ва бола юли» деб дейном бердилар ва озод юртиминг ортоқдорларни келадиган барни —

Расул ҲАМЗАТОВ,
Доғистон (1923 — 2003)

ЯНОНГИ СҮЗ

ОНА

Русча "мама", грузинча "нана",
Аварчада аталар "баба".
Минглаб сўзлар ичра ягона,
Шу сўзда бор ажид мартаба.

Шу сўз билан тилимиз чиқар,
Сўнг англаймиз парвонамизни.
Агар жангда йикиласа аскар,
Куз юмолмас айтмай шу сўзни.

Бу сўз дилда ҳамиша азиз,
Шу боисдан тазарру соат,
Бошқа сўзлар унга эгиб тиз,
Қаторлашиб қиласиб ибодат.

Қўзаларга сув тўлдириган чоқ
Шивирлайди шу сўзни булок.
Ахир, она ўриладир тоғ,
Шу сўз билан кўрсатар ардок.

Булуларни бўлаклар чақмоқ,
Мен ёғирғига соламан қулоқ.
Томчилар ҳам ерга тушган чоқ,
Такрорлашар шу сўзни инок.

Гоҳо алам чексам ҳам пинҳон,
Чикармасман сиртимга ҳечам.
"Сиз безовта бўлманса онажон,
Ишим яхши", — дейман хотиржам.

Александр ФАЙНБЕРГ,
Ўзбекистон (1939—2009)

ХУЖИ ЗОЛ, БАХТИ ВА ШОДЛИК

КИШ

"Йўқ!" — дедими — демак, йўқ.
Севи тиламан зинҳор.
Сўқмоқ, Қаҳратон совуқ,
Тиззамгача келар қор.

Ўрмон. Чилла. Нақадар
ғавро тўқди гапхалта.

Оҳ-ҳ!
Бўйнига қадар
музга ботди ойбоята.

"Йўқ!" — дединг-а?!

Койил! Зўр!
Боқдим кўллинг сирти муз.
Даните-Беатриче — ишқ шўр.
Үлдиридинг мени бесоз.

Бундан ҳам балтар дард-ғам.
Кўнглим — кимасаси қудба.
Менга фарқи йўқ, санам,
Кимга айладинг жилва.

Парвойим йўқ бу ҳолга,
Уйга кираман ёғиз.
Болта отаман полга,
Жаранглайди совуқ муз.

Баджаҳлман, ўр, паҳмоқ,
Ит тирнагандек ичим.
"Изингдан борган — ахмоқ!" —
Гулханга боқаман жим.

Этнида момиқ буюм,
Ойнакдан боқади қиши.
Ошоқ қор ўюм-уюм —
Фарам-ғарам сийм, кумуш.

Дунёга машҳур "Алиса Мўъжизалар мамлакатида" ва "Алиса Кўзгу орти ўлкасида" асрларининг муаллифи Льюис Қэрролл Англиянинг Чешир графлигига дунёга келган. Кичкунтойлар билан тез тил топиша оладиган ёзувчини жаҳон адабийтингин мумтоз асрлари сирасига кирган икки эртакни ёзишига ҳам болалар ундашган экан. Адабининг бу асрлари аллақачон нафакат дунё болаларининг, балки каталарнинг ҳам севимли китобига айланган. Кўйида "Алиса Мўъжизалар мамлакатида" эртагидан айрим парчаларни ўқисиз.

Куён уясид

Алиса ўтлоқда ўтирган, ёнида опаси китоб ўқиётган эди. Алиса бу китоб ёқасди, чунки унда бирорта ҳам расм ўйқ эди. "Расмисиз китобнинг нима кераги бор?", ўлади Алиса. "Ўрнимдан туриб, бир оз гул терсан-чи. Йўқ, хаво жуда исисик. Шундай уйкум келаётки..."

Тўсатдан кўзи пушти оқ куён унинг ёнида чопиб ўтди. «Вой, кечикяпман! Жудаям кечикяпман!», кичикарди у.

Гаплирадиган кўй! Аввал Алиса бу учна қизик туломади. Лекин куён чунтагидан соат чикариб қараганда, Алиса беихтиёр ўрнидан турди. Кейин кўнглини ортидан югурга бошлади. Куён ўтлоқдаги уясига сакради. Алиса ҳам унинг тубига ўрмалаб кириш ўрнига кулаб туша бошлади. Тушиб кетаверди, кетаверди.

ЯНГИ ТАРЖИМАЛАР

Фарзанди деб куонар она, Бу уларга насиб мартаба. Русча "мама", грузинча "нана", Аварчада аталар "баба".

МЕХРДАН ЯРАЛГАН КЎШИК

Кечча бир қўшиғим санардим бекам,
Бутун унинг сўзи эсмига келмас.
Балки бугун биттан қўшиғимни ҳам
Эртага ҳеч киши эсига олмас.

Бирор, битта қўшик ўчмас хотирдан,
Уни онажоним айтгари гирён.
Билдим, қайси қўшик пайдо меҳрдан,
Унтилмас экан ўша ҳеч қачон.

АРМОН

Яна уйда биргамиз бугун,
Пинҷон дардим сезасиз аён.
Оппоқ бошим этганча беун
Кафтингизга кўйдим онажон.

Энди алам қилади она,
Ихтиёрим олиди рӯё.
Ёнингизда бўлиб парвона,
Сизга борим этмабман фидо.



Айланибман тез чархпалакда,
Хаёлимда учиман гўё.
Зилдай армон бордир юракда,
Эсламабман онамни гоҳо.

Сиз-чи, сира қилмасдан гина,
Пойлагансиз йўлумни гирён.
Хўрсингансиз сезидримайгина:
Қайда бўлма, юргин соғ-омон...

Ёрқин чақиаб самода юлдуз,
Учар сўнгти манзили томон.
Оппоқ бошим бугун ўғлинигиз,
Пойингизга эгар онажон.

Асрор МўМИН таржимаси.

Менга ёзган хатинг, юборган хикоянг ва бу
хикояни ўқиш баҳтига мусассар эттанинг учун
сендан миннатдорман.

Мен сенга ҳеч қандай ёрдам беролмайман,
болакай. Сен, мен ўн тўккис ёшимда ёзганим-
дан ҳам яхшироқ ёзасан. Бирор сенинг бу
ёзиш услугини юйларланарли даражада мен-
га ўзимнинг ёзганларимни эслатиб туриби.

Эрнест ХЕМИНГУЭЙ,
АҚШ (1899 — 1961)

“ЯНГИ ҲАЁТ БОШЛАГИН...”

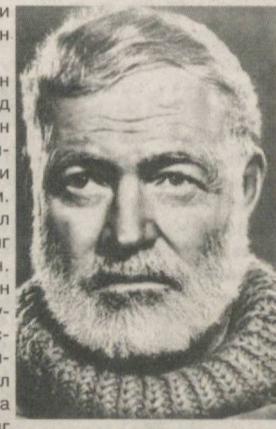
(Ёш ёзувчига мактуб)

Гарчи бунинг ҳеч ёмон жойи
бўлмасда, аммо бу тарзда сен
ҳеч нарсага эриша олмайсан.

Мен сенинг ёшинда бўлган
пайтимда Киплингга тақлид
қилардим. Ўша ҷоғларда мен
қиска хикоянавислик бўйича Кип-
лингдан зўрроқ ёзувчи ҳали
дунёга келмаган деб ўйлардим.
Хозир ҳам унинг бир неча шингил
хикояларини адаб маҳоратининг
юксак намунаси деб биламан.
Бирор бир мунча вакт ўтгандан
кейин, менда аввалига ёзиши
услубини синдиришга, бошқа янги
услуб топишга ҳаракат килиши эти-
ёжи пайдо бўлди. Ҳудди шу ўй
билан услуб сенинг ўз услугинга
айланади, ўз сўзинг ва овозинг
шаклланади, масаланинг мушкуллиги ҳам,
қийинлиги ҳам шунда.

Менингча, сен ҳаммасини қайта бошдан
бошлашинг, энг аввалига Киплингнинг "Йўл
охирни", "Мэреби Жекснинг гаройиб саргу-
заштлари", "Хайрон изи" сингари уч хикоя-
сини ўқишинг керак. Кейин эса Мопассан-
нинг "Дўндиқ", "Телие уйи" хикоялари, Стив
Крейнинг "Қайик" ва "Мовий меҳмонхона",
Амброза Бирснинг "Бойкушой кўпrigидаги
ходиси", Флобернинг "Содда жон" ҳамда "Бо-
вари хоним" асрларини мутолаа килишинг
зарур, деб ўйлайман.

Бирмунча вақт сенга шуларнинг ўзи етади.
Мабодо бу асрларни илгари ўқиган



Мендан хафа бўлма, "Хем-
мингбобо унада экан, бунака
экан", деган гапларни ҳам га-
пириб юрганинг. Янги ҳаёт
бошлагин, менга ҳам омад ти-
лагин, болажон!

Мен аллақачон Африкага
кетишим керак эди, бу ерлар-
да яна қаҷончага бўламиз,
ҳали менга номаълум. Кай
холат бўлмасин, қандай вази-
ятларга дучор кильмасин — се-
нинг ўн тўккиз-да бўлганимда эди, ўн
тўккизга кириб турганинг ўзи
катта баҳт! Мен ўн тўккиз-
да бўлганимда эди — иста-
ган пайтада хаммасини жон-
жон деб қайта бошдан бош-
лаган бўлардим. Бунинг ўрни-
га ўзимнинг эллик учимдада мен ўз қадрим
билан ёзувчилек маъқимни баланд тутиш
учун жон чекинг, ранжу заҳмат ростриб юри-
ман. Факат аҳмоқ-калтабинларгина бизнинг
ишимизни осон деб ўйлашиди.

Бўш вақтларимда сен билан кўришиш на-
сиб этса, ҳамиша мамнун бўлардим. Бу дий-
дорлашув, ҳудди ҳаммасини сенинг ўзинг ҳал
қилишинг шарт бўлганини янлиг мұқаррар
эканлигини айтмоқчиман. Бу — сенинг вази-
фанг ва сенинг ўзинг шу ҳақда ёзадиганинг
хикоя ҳам сенинг ўз ҳикоянг бўлади.

Дўстинг Эрнест ХЕМИНГУЭЙ.

Русчадан таржима

Редъяд КИПЛИНГ,
Англия (1865 — 1936)

ИНСОН БЎЛ!

Ўзингни англаб ет оломон ичра,
Телбадай уларда оғандга эс-үй.
Сен ўзининг ишон, бўйсунма сира,
Гуноҳи ўзига, имонсизни кўй.

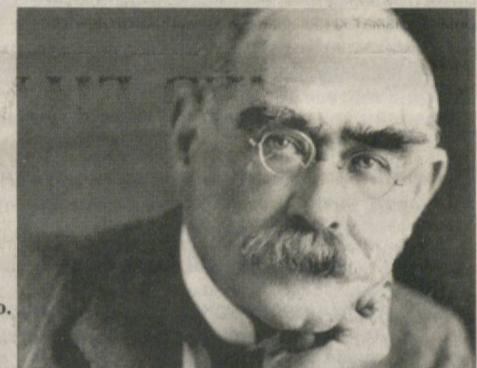
Вақти келмагунча, сабр қил ҳар дам,
Майли, алласинлар — тен бўлма асло.
Кечиримли бўлтил, лекин бошқадан
Тутмагил ўзинти мөхрибон, доно.

Ният қил, орзуга қул бўлма аммо,
Фикр қил, фикрга сифриниб қолма.
Бефарқ бўл, келгандা омад ёғаво,
Унутма, ўтқинчи барчаси, толма.

Босиқ бўл, сўзингни кесса фирибгар,
Бефахм ва содда дилларни авраб.
Ҳаёт барбод бўлиб, бошидан агар
Яна бунёд этмок бўлгандиа сабаб.

Бахтиёр умил-ла курбон эт, минг бор,
Неки тоғган бўлсанг, келтанди имкон,
Боринг бой берсанг-да, қолсангда почор,
Аммо сен ҳеч қачон бўлма пушаймон.

Жон-танинг, асабинг бошини эгсин,
Сенга хизмат этсии, токи кўкиснингда



Олов сўнганида, олам бўлса жим,
Бир аҳдинг айтади: "Олға!" деб шунда.

Софдил бўл, шоҳлар-ла сухбат курганди,
Рост сўйла, оломон қошида зинҳор.
Дўст-душманга росттўй, қатий турганди
Токи ҳамма сенга қилин ётгибор.

Фикрга ўтиргил ҳар лаҳза, онни,
Куилар, дақиқалар қайтмас ҳеч қачон —
Шунда эгалайсан олам, жаҳонни,
Шунда эй, ўғлоним, бўлгайсан Инсон!

Рус тилидан ҲУМОЮН таржимаси.

Алиса кичрайиб қолди

Алиса яна атроғга алланглаб қаради. У жуда
катта хонада турарди. Хонанинг эшиклири кўп
эди. Алиса уларни очишига уринди, лекин
эшиклирнинг ҳаммаси кулфланганди. Алиса-
да эса калит ўйқ эди.

«Кандай қилиб бу ердан чикаман», ўйда-
ди у.

Тўсатдан Алисанинг кўзи учтагина оғи-
бор кичкина столга тушди. Столнинг ус-
тида кичкина тилла калит бор эди. Алиса
калитни оғиб ҳар бир эшиклирига кулфига
тиқиб кўрди. Лекин калит бавзи эшиклир

иши ўйли ёзилган китобни топмоқи эди.
Бу сафар стол устидаги кичкина шиша
идишига кўзи тушди. У шиша идишини олиб
«Мени ич, деган ёзувни ўқиди. Алиса оз-
гина ичди. Шиша идишидаги ичимлик ши-
рин эди. У яна озигина ичди. Кейин ҳамма-
сини ичиб кўйди.

— Галати-ку, — деди у. — Мен дурбинда
қўриғандаги кичрайилеман.

У борган сари кичрайири. Кўп ўтмай у мит-
ти кизалоқса айланди. «Энди кичик эшиклири
гўзлаб бирга кираланади. Алиса кираланади
бўлган ўтмай у митти эди. Алиса кираланади
бўлган ўтмай у митти эди. Алиса кираланади
бўлган ўтмай у митти

Мисрнинг Фазо воҳасидаги Эҳромлар водийси ҳали-ҳануз олам ахлини ҳайратга солища давом этмоқда. Пирамидаларнинг энг улкани Буюк эҳромноми билан тарихга кирган. У ер юзидаги тошлардан тикланган энг йирик иншио бўлиб, ости асоси 52.609 квадрат метр. Бу Нью-Йорк савдо марказининг еттига квартали майдонига тенг. Буюк эҳром курилишида 2,3 миллионга оҳакто ва метин маъдантош (гранит) бўлаклардан фойдаланилган. Ҳар бирининг вазни 2,5 тоннадан 70 тоннагача бўлиб, умумий массаси 6,3 миллион тоннага тенг. Бугунги кунда бирорта замонавий кўтарма кран бу қадар оғир тоз бўлагини юқорига чиқаролмайди. Буюк эҳром тубидаги тоғжинси шу қадар катта анилик билан текисланганки, эҳром асосларининг бирорта бурчаги иккичисидан 1,75 сантиметрдан паст ҳам, баланд ҳам эмас. Курилиш сатҳине текислашда бу қадар тўғриликка эришиш хозирги замон меъморчилик стандартларидан анча юқори туради.

Яна шу нарса ҳам кишини ажаб-

разий айланалар) чизиқда жойлашган. Буюк Британиялик олим Дэвид Уилоконинг "Манба майдонини тадқиқ этиш" китобида қайд этилиши, бундай "мукаммал жойлашиш" ўрнининг тасодифан топилиши эҳтимоли 1:3.000.000.000 нисбатга тенг экан.

Бу Ернинг энергетик майдонлари таъсисининг табии жойлашуви билан боғлиқ, бўлиб, бугунги кунда ҳам аньянавий усула тадқиқот олиб борувчи олимларга номалумлигича қолмоқда. Яна бир "тасодиф" шундаки, агар сиз курукликтин денинг сатҳидан ўртacha баландлигини хисоб-китоб қилиб, энг куйи жой Майами ва энг баланд жой Химолай тоглари эканини назарда туслансиз, орадаги фарқ 138,75 метра, яъни Буюк эҳромнинг аниқ дараҷадаги баландлигига тенг бўлади. Бунга нима дей-сиз!

Буюк эҳромнинг курилиши якунланганда унинг ташки

бўлмайди", деб ёзган. XIII аср араб тарихчиси Абдул-Латиф эса, "Бу тошларнинг ҳамма ёғи тушуни бўлмайдиган сирли ёзувлар билан тўлдириб ташланганки, улар билан ўн минглаб иморатлар деворини ёзиб тўлдириш мумкин эди", деган.

1300-йилларда доминиканлик роҳиб Уильям Болден-сий эҳромлар водийсини келиб кўради. 1336 йили тузган қайдномасида "Пирамидалар сирти алифде тўғри қаторли рамз-тимсоллар билан қолланган", деб ёзди. Вакътлар ўтиши, қаттиқ зилзила оқибатида қолламалар тушиб кетган ва янги ибодатхона, мачитлар курилиши, турли иморатсозлида улардан кенг фойдаланилган. Энди эса, сирли рамз-тимсоллардан нусха олиб, улар-

энiga кўра фарқланади.

"Фиръавон ҳуҳраси" анатомияси" китобида Пич одамни ҳайрат соловчи ѝғоят мухаммал далилга исбот келтиради: мазкур тош бўлаклари ўчамлариди Меркурий, Зуҳро, Ер, Mars, Юпитер, Сатурн сайдёларали ви Ойнинг ўчамлари ва улар орбитаси (ҳаракат йўли)нинг давлари шифрланган ҳолда муҳрланган.

Шу ўринда Бернард Пич топган бу янгиликка яна бир кўшичма келтиришга эътиёҳ түғилмоқда. Маълум бўлишича, эҳромлардаги улкан тош бўлакларининг бирбирига қаланиш услуби Ер юзасининг бошқа жойларидаги шунга ўхшаш иншоотлардаги тош бўлакларни тайёрлаш ва бир-бира қалаш усуллари билан айнан бир хил экан. Мисол учун:

уларда бургут бурун, нағис лаб, кенг-мўл пешонали, соқол қўйган одамлар тасвирланган. Бу ўринда яна бир ҳолат одамни ҳайратга солади: ер юзасидаги шу каби кўплаб гаройиб иншоотларнинг Ер экваторига нисбатан 30 даража бурчак остида салкам изо чакирип энлилиқда битта тўғри чизиқда жойлашгани, уларнинг ўчамлари, Ердағи тенгкунликининг даврий ўчамлари,

"Кимнингки бизнинг қудратимизга шубҳаси бўлса, биз қурган иморатларни келиб кўрсинг!"

Соҳибқорон Амир Темур.



БУЮК ЭҲРОМ МЎЖИЗАСИ

Кўхна пирамидапарга янгича назар

сиртлари 84.984 квадрат метрлик, жами 115 мингта жуда ҳам нағис ва текис килиб тараşланган ярқорочи оппо тош бўлаклар билан қолланган. Агар кундузи кўёш нурининг тошлардаги акси бир жойга тўпланган ин и кўрганингизда улкан ёрғулук уммони хосил бўлиб, пирамиданинг бежиз

"ёѓду" деб атамаганига иккор бўлардиниз. Кўзни қамаштиручи бу нур неча юз километр олисадиги Истроил тоғларидан ўзиниб турган. Милодий эрадан олдинги 440-йили Буюк эҳромни келиб кўрган Геродот: "Пирамида ташки сирти мукаммал дараҷада сайдалланган, қолламалар бирбирига туташган жойлар шу қадар нағиски, оддий кўз билан асло кўриб

шундаки

Буюк эҳромнинг ички кисмida уча тоҳна мавжуд. Уларнинг энг катаси "Фиръавон ҳуҳраси" деб номланган. Бу пирамиданинг ўта мустаҳкам кизил гранитдан тикиланган ягона жойи хисобланади. 1990-йилларда Бернард Пич "Фиръавон ҳуҳраси" деворларидаги йигирмата тошни таҳлил килиб, ажойиб қафиёт топди. Бу тошларнинг ҳаммаси квадрат (корси) ёки тўғри бурчакли бўлишига карамай уларнинг ўчамлари ҳар хил. Факат ҳар иккى томондаги деворлар тоши бир-бира қалаша ташхиси. Тош бўлаклари турли кўринишда олти қатордан килиб ўрнатилган. Ҳар бир қатор бошқасидан

Паска ороли. Буюк пирамида билан Пасҳадаги улкан тошлардан тикиланган иншоотлар оралигидаги масофа йигирма минг километр. Бир-биридан шунча олис жойлашган иншоотларни тикилашдаги бундай ўхшашликни нима билан изоҳлаш мумкин? Паска Тинч уммонидаги Таити оролидан 4 минг, Чили соҳилларидан эса, 3,7 минг чақирим масофа жойлашган. Агар Пасҳадаги тош деворлар, улкан ҳайкаллар Мисрнинг Фазо воҳасидаги ибодатхоналар водийсидан 20 минг километр узоқда бўлмаганида эди, улкан тошларни кесиб, ундан тўғри бурчакли тош бўлакларни тайёрлаш жараёни бир хил шаклдагига шубҳа қимласа ҳам бўларди. Бундан эса, бу ишларни амалга оширган иккى ҳалқ, бир-бира билан яқин муносабатда бўлиб келган, деган фикр келиб чиқади. Ҳолбуки, Паска оролига Таитидан кўчиб келган одамлар фиръавинлар авлоди эмас, балки полинезияларидар. Бу ердаги ҳайкаллар шакли ҳам ѝғоятда ўзига хос. Яъни

юлдуз туркумларининг фазода жойлашиш нуқталари мавжудлиги ақлни шошириб

яна ўнлаб энг муҳим қадамжолар орқали ўтиб, ҳар томондан ажralиб турган Паска оролига бориб туташади.

Бу ўринда беихтиёри турила замонларда мазкур иншоотларни бир географик тўғри чизик, кўп ҳолларда эса, бир-бира яқин услубда курганилар ўзларидан кейинги авлодларга нимадир демоқчи бўлаётган Англашниади.

Модомики, бу иншоотлар шу қадар геометрик аниқлиқда яратилган экан, бизниснинг йилик кўхна минорларимиз, беш-олти асрдан бўён инсоният таамудуни мўъжизаларидан бирни сифатида ўтироф этиб келинаётган осмон гумбазига монанд қилиб тикиланган ноёб обидаларимиз, масжиду мадрасаларининг меморији жихатдан мукаммаллиги ва аник хисоб-китоблар асосида тикилангани ўрта асрлар Иброҳим пайғамбар туғилган Ур худуди, Эрондаги Персиполис, Покистоннинг Паска оролидаги каби ёзувларга ўхшаш ёзувлар ва фалати радиоактив скелетлар топилган Моҳенжо-Даро, шундан сўнг худодарга ўзимизнинг меморији дурдонларимиз ҳам кўплаб изланиш ва тадқиқотларни тақозо этиши тайин.

М.ЭШМУРОДОВ тайёрлади.

Журналларни варақдаганда

хәёти ва таълимоти ҳақида ҳикоя килинган К.М.Карягининг "Конфуций" номли тарихий-биографик очерки (М.Ахмад тархимаси), грузин ёзувчisi Григор Абасидзенинг иккиси "Зилзила" номли писеаси (М.Хазраткулов тархимаси) ҳам журнالнинг ўшбу сонида ёзлон қилинган. Туркӣ ҳалиқлар орасида машҳур бўлган "Китоби Дада Кўркут" ҳафрамонлик эпоси асосида ёзилган озарбойжонлик адаби Анонинг "Дада Кўркут" кинокассасини аслиятдан Усмон Кўчкор тархимаси да ўйқисиз. "Мактублар" руҳнида берилган Гёте ва Шиллер ёзишиларини олмон тилидан Янгиши Эгамова тархима килган.

Адабиётшunosлика доир А.Эркаев, Ш.Ахмедова ва Т.Машариповнинг мақолалари эстетик онг ва бади билиш, адабий танқид генезиси сингари бадииятнинг долларб муммаларига бағишиланган.

хәёти ва таълимоти ҳақида ҳикоя килинган К.М.Карягининг "Конфуций" номли тарихий-биографик очерки (М.Ахмад тархимаси), грузин ёзувчisi Григор Абасидзенинг иккиси "Зилзила" номли писеаси (М.Хазраткулов тархимаси) ҳам журнالнинг ўшбу сонида ёзлон қилинган. Туркӣ ҳалиқлар орасида машҳур бўлган "Китоби Дада Кўркут" ҳафрамонлик эпоси асосида ёзилган озарбойжонлик адаби Анонинг "Дада Кўркут" кинокассасини аслиятдан Усмон Кўчкор тархимаси да ўйқисиз. "Мактублар" руҳнида берилган Гёте ва Шиллер ёзишиларини олмон тилидан Янгиши Эгамова тархима килган.

Адабиётшunoslikka doir A. Erkayev, Sh. Ahmedova va T. Masharipovning makolalari estetik ong va badi biliish, adabiy tanqid genezisi singari badiyiatning dollarb mummalariga baghi shiylanigan.

Хозирнинг яхонида ўзбек адабиётининг ўннинг ўтида оширилган тархима килиб ўзларидан тархимонларидан тархимонида оширилган. Ҳолбеки, Ҳон Йонг япония босқинига дош бериб юннинг ўтида оширилган тархимонидан атоқли

адиб Абдулла Қаҳҳорининг ҳикоялари корейс тилида чотирилди. Тузувчи ва нашрда тайёрловчи филологи фанлари номзоди, Тошкент давлат шарқшунослик инститuti доценти Умида Сайдазимова.

Китобда тархимон Ким Ҳон Йонг Абдулла Қаҳҳор ижодий фаoliyati ҳақида қисқача маълумотлар байн этилган мақоласи ҳам бўларди. Тархимон Ким Ҳон Йонг адаби ижоди ҳақида шундай ёзди: "Абдулла Қаҳҳорининг асарлари ўқиб, ёзувчи қийинчиликларга бардош

АБДУЛЛА ҚАҲҲОР ҲИКОЯЛАРИ

КОРЕЙС ТИЛИДА

бериб яшаб келган оддий ҳалқа илик нигоҳ билан қараганлигини хис қилдим. Ҳикояларини тархима килиши мобайнида ҳафрамонларидан яна қандай кизиқарли суҳбатларига дуч келар эканман, деб кутардим. Шунинг учун ҳам корейс ўзувчи

Ким Ю Жонг (1908-1937) ёдимга тушди.

Ким Ю Жонг Япония

босқинига дош бериб

яшаб келган ҳалқа кулгу улашган ўзувчи. Ҳаётлари тўла-тўқис бўлмасе ҳам бир-биралига бўлган фамӯрлик ва қайноқ меҳни йўқотмасдан яшашда давом этаётган ҳалқнинг киёфасини кулагу нафаси билан ифодалаб берган.

Китобга "Бошиз одам", "Бемор", "Үғри", "Даҳшат" каби хорижлик китобхонада ижодкор махорати ҳақида ҳафрамонларидан тархимонида оширилган. Ҳаётлари тўла-тўқис бўлмасе ҳам бир-биралига бўлган фамӯрлик ва қайноқ меҳни йўқотмасдан яшашда давом этаётган ҳалқнинг киёфасини кулагу нафаси билан ифодалаб берган.

Китобга "Бошиз одам", "Бемор",

"Даҳшат" каби хорижлик китобхонада ижодкор махорати ҳақида ҳафрамонларидан тархимонида оширилган. Ҳаётлари тўла-тўқис бўлмасе ҳам бир-биралига бўлган фамӯрлик ва қайноқ меҳни йўқотмасдан яшашда давом этаётган ҳалқнинг киёфасини кулагу нафаси билан ифодалаб берган.

Китобга "Бошиз одам", "Бемор",

"Даҳшат" каби хорижлик китобхонада ижодкор махорати ҳақида ҳафрамонларидан тархимонида оширилган. Ҳаётлари тўла-тўқис бўлмасе ҳам бир-биралига бўлган фамӯрлик ва қайноқ меҳни йўқотмасдан яшашда давом этаётган ҳалқнинг киёфасини кулагу нафаси билан ифодалаб берган.

Китобга "Бошиз одам", "Бемор",

"Даҳшат" каби хорижлик китобхонада ижодкор махорати ҳақида ҳафрамонларидан тархимонида оширилган. Ҳаётлари тўла-тўқис бўлмасе ҳам бир-биралига бўлган фамӯрлик ва қайноқ меҳни йўқотмасдан яшашда давом этаётган ҳалқнинг киёфасини кулагу нафаси билан ифодалаб берган.

Китобга "Бошиз одам", "Бемор",

"Даҳшат" каби хорижлик китобхонада ижодкор махорати ҳақида ҳафрамонларидан тархимонида оширилган. Ҳаётлари тўла-тўқис бўлмасе ҳам бир-биралига бўлган фамӯрлик ва қайноқ меҳни йў